

ning. *S. i'n*, införa, t. ex.: *S. in något i en skrift*. — 6) Plantera. *S. träd, potatis*. *S. om*, omplantera. — 7) Sammansätta, författa (musik). *S. musik, noter till ord*. *S. en aria högre, lägre*, i högre, lägre tonart. — *Syn*. Komponera. — 8) (boktr.) Efter ett manuskript insätta stilar i vinkelhaken, hvarifrån de sedan förflyttas i skeppet, för att derifrån öfverföras i form. *S. ett ark*. Brukas ofta absolut, t. ex.: *Han sätter bra*. — 9) (fig.) a) Bringa i visst tillstånd, läge; försätta. *S. en kropp i rörelse*. *S. en gosse i lära*. *S. barnen i skola*. *S. i ordning, i lag, i skick, i stånd*. *S. någon i en annans ställe*, låta någon sköta en annans tjänst, göromål, o. s. v. *S. i frihet, på fri fot*. *S. någon i stor ångest, i oro, fruktan och förskräckelse*. *S. i fattigdom*. *S. en till arbete*, föresätta honom ett visst arbete. *S. en till studier, till handel*, låta en studera, gå in i handeln. *S. till förmyndare, domare* o. s. v., förordna till &c. *S. ur stånd*, försätta någon i tillstånd att ej kunna göra något. *S. en öfver en annan*, gifva en att befalla öfver en annan. *S. en öfver något*, att ha upseende deröfver. *S. en till en syssla*, förordna, utnämna honom dertill. *S. illa ut*, utsätta för fara, förlägenhet, o. s. v. *S. ifrån tjänsten*, ell. *s. af*, se *Afsätta*, bem. 3. *S. ihöp*, bringa i oenighet, i tvist, träta, strid. *S. ut'll*, se *Tillsätta*. *S. upp*, göra uppstudsigt, motvillig. — b) Sätta brukas för öfrigt i en mängd uttryck och talesätt, samt i förening med vissa partiklar. *S. rost, skorpa, skum, grummel, öfverdragas*, betäckas med rost, &c.; grumlas. *S. mycket på ett kort*, väga mycket &c.; *s. i pant*, lemna såsom pant. *S. på spel*, utsätta, väga på spel; äfv. (fig.) väga, äfventyra. (Fig.) *S. i verket*, börja att bearbeta, verkställa, utföra. *S. bo, hushåll*, se *Bo, Hushåll*. *S. möte med någon*, aftala möte &c. *S. någon en viss tid*, föresätta, bestämma viss tid för någon. *Det sätter ond blod*, väcker ovilja. *Sätt den händelsen, antag &c.* *S. mod i*, ingifva mod. *S. i tvifvelsmål*, betvifla. *S. pris på ens hufvud*, se *Pris*. *S. en ära i*, se *Ära*. *S. borgen för sig*, lemna, gifva borgen. *S. hat, fiendskap emellan folk*, stifta &c. *S. spioner på någon*, vidtala personer att spionera på honom. *S. glans på tyger*, gifva dem glans. *S. en min på sig*, gifva sig en m. *S. värde på*, se *Värde*. *S. på prof*, pröfva. *S. lit till*, för-lita sig på. *S. sitt hopp till Gud*, hoppas, för-trösta på G. *S. tro till*, se *Tro*. (Sjöt.) *S. kurs*, bestämma och derefter styra något visst kompass-streck. *S. bugt i en mast*, göra en mast krokig. (Jäg.) *S. på benen*, säges om hunden, då han får djuret i rörelse. — *S. af*, se *Afsätta*; äfv. för-slösa. — *S. än*, se *Ansätta*. — *S. bört*, se *Bort-sätta*, bem. 2 o. 3; äfv. förslösa, förstöra. *S. bort sina barn*, ackordera in dem i pension, läroanstalt. — *S. efter*, se *Eftersätta*, bem. 2 o. 3. — *S. emót*, hålla, väga emot; äfv. jemföra med. — *S. framför, före, för*, gifva företrädet, före-draga. *S. en något före*, förelägga en något. — *S. förut*, se *Förutsätta*. — *S. i*, vidsätta, skarfvä; se äfv. *Isätta*, bem. 2. — *S. ihöp*, se *Hopsätta*, bem. 2, 3 o. 4. — *S. i'n*, se *Insätta*, bem. 3 o. 4. — *S. ned, om, ut'll*, se *Nedsätta, Omsätta, Till-sätta*. — *S. upp*, se *Uppsätta*. *S. upp i spel, på vad*, utsätta, väga &c. *S. upp*, äfv. inrätta, anlägga, begynna, t. ex.: *S. upp en bod, butik, en handel*. (Sjöt.) *S. upp vakt*, göra vakt-ombyte. — *S. ut*, se *Utsätta*; äfv. pantsätta, t. ex.: *S. ut kläder*. *S. ut penningar*, utlåna dem mot

ränta, göra dem fruktbara. *S. ut med*, göra ovän med. — *S. öfver*, se *Öfversätta*. — *V. n.* 1) (om harhonor) Yngla. — 2) *Strömmen sätter*, orsakar adrift. *S. på land* ell. blott *s. på*, se *Land*. *S. emellan*, se *Sitta emellan*. — *S. sig*, v. r. 1) Förflytta kroppen i sittande ställning. *S. sig på en stol, i sängen, på golfvet, på marken*. *S. sig till häst, till bords*. Säges äfv. om djur, t. ex.: *Hunden satte sig*. — *S. sig ned*, sätta sig. *S. sig upp*, resa sig upp, t. ex.: *S. sig upp i sängen*. *S. sig högre upp*, flytta sig högre upp och der sätta sig; äfv. i sittande ställning flytta sig högre upp. — 2) (om fåglar) Slå ned ifrån flykten på ett ställe; äfv. flyga upp på stång, vagel, pinne (såsom höns, fåglar i bur). — 3) Börja en session. Säges om domstolar. *Rät-ten sätter sig*. — 4) Sjunka ihop; (om byggnader) sjunka till varaktig stadighet. *Jorden har satt sig*. *Det dröjer länge, innan ett nybyggt hus satt sig fullkomligt*. — 5) Bilda sig, växa. *Der sätter sig mögel, rost*. *Svullnad, som sätter sig på benet*. — 6) (om vätskor) Klarna genom grumlets sjunkande till botten. *Man bör låta kaffet s. sig, innan man dricker deraf*. — 7) (om grummel eller främmande ämnen i vätskor) Sjunka till botten. Man säger äfv.: *S. sig till botten*. — 8) (fig.) a) Sakta sig, afsakta, minskas. *Svulsten börjar s. sig*. — b) *S. sig i*: α) Förflytta sig till. *Gåkten har nu satt sig i magen*. — β) Försätta sig i något visst tillstånd, läge. *S. sig i rörelse*, börja att röra sig, att röras. *S. sig i spetsen för en trupp*, göra sig till dess anförare. *S. sig i fara*, företaga något, som medför fara. *S. sig i gäld*, åsamka sig skuld. *S. sig i gunst hos någon*, tillvinna sig dess g. *Sätt dig i mitt ställe*, föreställ dig, att du vore i min belägenhet. — c) *S. sig emót*, söka mot-verka, hindra. *Jag skall alldeles icke s. mig deremot*. *S. sig emot ett förslag*. — *S. sig fast*, se *Fastna*. — *S. sig före* ell. *s. sig något i sinnet*, se *Föresätta sig*. — *S. sig ihöp*, se *Sammansätta sig*. — *S. sig ned* att bo ell. blott *s. sig ned*, bosätta sig. *S. sig ned i en stad, på landet*. — *S. sig till doms* (ell. *till domare*) *öfver någon*, utan behörighet falla ett hårdt om-döme om någon. — *S. sig upp emot någon*, blifva uppstudsigt, göra uppror emot någon. — *S. sig ut med någon*, ådraga sig ens ovänskap. *S. sig ut för*, se *Utsätta sig för*. — *S. sig öf-ver*, anse under sin värdighet, förakta, t. ex.: *Jag sätter mig öfver att svara honom*. *Man bör s. sig öfver squaler*. — *Satt*, part. pass. *Satt att förvalta*, tillsatt, förordnad &c. — *Be-tyder* äfven: Som satt sig (se *Sätta sig*, 4); äfv. adjektivt: (fig.) undersättsig; stadig, mogen. — *Sättande*, n. 4.

SÄTTARE, m. 5. 1) Boktryckeri-konstförvandt, som sätter det som skall tryckas. — 2) Se *Sät-tarekolf*.

SÄTTAREKOLF, m. 2. pl. — *kolfvar*. (artil.) Den med en kort kolf förseddå ändan af en viskare, hvilken nyttjas att införa och ansätta laddningen.

SÄTTARELÖN, f. 3. Betalning till en sattare för verkställt arbete.

SÄTTBRÅDE, n. 4. (boktr.) Bråde, hvarpå kolumnerna utskjutas.

SÄTTFISK, m. 2. Fisk, som utplanteras.

SÄTTGREN, f. 2. Se *Afläggare*, bem. 2.

SÄTTHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar*. Ett slags hammare med kort hufvud, men lång och spetsig pen.